

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXX

Price 25c

Chicago, Ill. — Antradienis, Tiesdienis, April 26, 1983

Nr. 81

KANCLERIS KREISKY PRALAIMĖJO RINKIMUS

SEN. PERCY UŽTARIA LIETUVIUS

Senatorius Charles Percy

Atsiliepdamas į Amerikos Lietuvių Tarybos Cicero skyriaus pirmininkės dr. Bronės Motušienės laiška, senatorius Charles H. Percy savo laiške pažymėjo, kad jis kreipėsi į JAV generalinį prokurorą, primindamas reikalingą parodyti didelį atšargumą naudojantis dokumentais, gautais iš sovietinių istaigų, liečiančiais bylas prieš lietuvius. Senatorius Percy gavęs užtikrinimą, kad tie dokumentai bus griežtai tikrinami, laikantis JAV teisinių nuostatų.

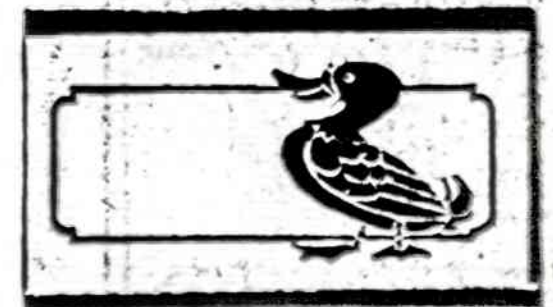
Savo laiške senatorius Percy reiskia dr. Motušienėi padėką, kad ji rūpinasi lietuviškaisiais reikalais, turėdama prieš akis, kad Lietuvai ateis laisvės dienos.

LIETUVOS ŽEMĖLAPIAI NEMOKAMAI

Algirdo Gustaičio sudarytas, Liet. Šaulių Sąjungos Tremtyje išleistas Lietuvos žemėlapis, su mažintu didumo, gaunamas nemokamai, kreipiantis adresu: Algirdas Gustaitis, 7946 West 4th Street, Los Angeles, CA 90048.

Pilno didumo žemėlapių ir 14-kos Lietuvos miestų herbai, piešti dail. T. Valiaus ir panaudojami A. Gustaičio sudarytam Lietuvos žemėlapiui, gaunami kreipiantis į Liet. Šaulių S-gos išdininę S. Bernatavičių, 1513 South 48th Court, Cicero, IL 60650.

ZMOGAUS TEISIŲ KOMISIJOJE

KALENDORELIS

Balandžio 26: Marcelinas, Vilūnė, Kregždė, Laisvydas, Partigis.

Saulė teka 5:55, leidžiasi 7:43. Oras šiltesnis, vėjutas.

Dr. Jonas Genys Freedom Federation sąjūdį atstovaujanti Amerikos Lietuvių Tarybai ir dirba tos organizacijos žmogaus teisių komisijoje.

PRIMENA LIETUVĄ

"Washington Times" kovo 16 d. išspausdino Bui Anh Tuan straipsnį "Lithuania's Lessons for the West", kuriame primena Amerikos Lietuvių Tarybos pasiūlymą JAV Atstovų Rūmuose kalbėjusius invokacijas kun. V. Rimšelių ir kun. Ant. Zakarauską, ir pažymi, kaip negalima pasitikėti sutartimis su Maskva, kuri, sulaužiusi sutartimus, okupavo Lietuvą.

Primena areštuotąjį Lietuvos žmogaus teisių gynėją kun. Alfonsą Svarinską ir klausia, kodėl dėl tokio neteisingo arešto tylii įvairūs žmogaus teisių aktyvistai.

STUD. R. SILENAITĖ DIRBS VASINGTONE

Vasaros tarnybai Jungtiniame Amerikiečių Pabaltiečių Komiteje Amerikos Lietuvių Taryba parinko stud. Rimą V. Silėnaitę. Ji yra 1982 m. gegužės mėn. baigusi bakalaurų laipsniu studijas American Universitete Vasingtone. Ten tuose politinėse karjere, studijuodama tarplautinius santykius ir kompiuterių mokslą.

Stud. jas papildė praktikos darbais keliose valdėse ir kitose istaigose. Yra mokiusis Vasario 16 gimnazijoje, domisi lietuvių kultūra, istorija ir kalba. Gyvena netoli Čikagos, Forest Parke, priklauso Lietuvių operos chorui, darbuojasi skaučių organizacijoje. Amerikos Lietuvių Taryba paskyrė 1,500 dol. jai atlyginimo ir dar paramą jos kelionės išlaidoms.

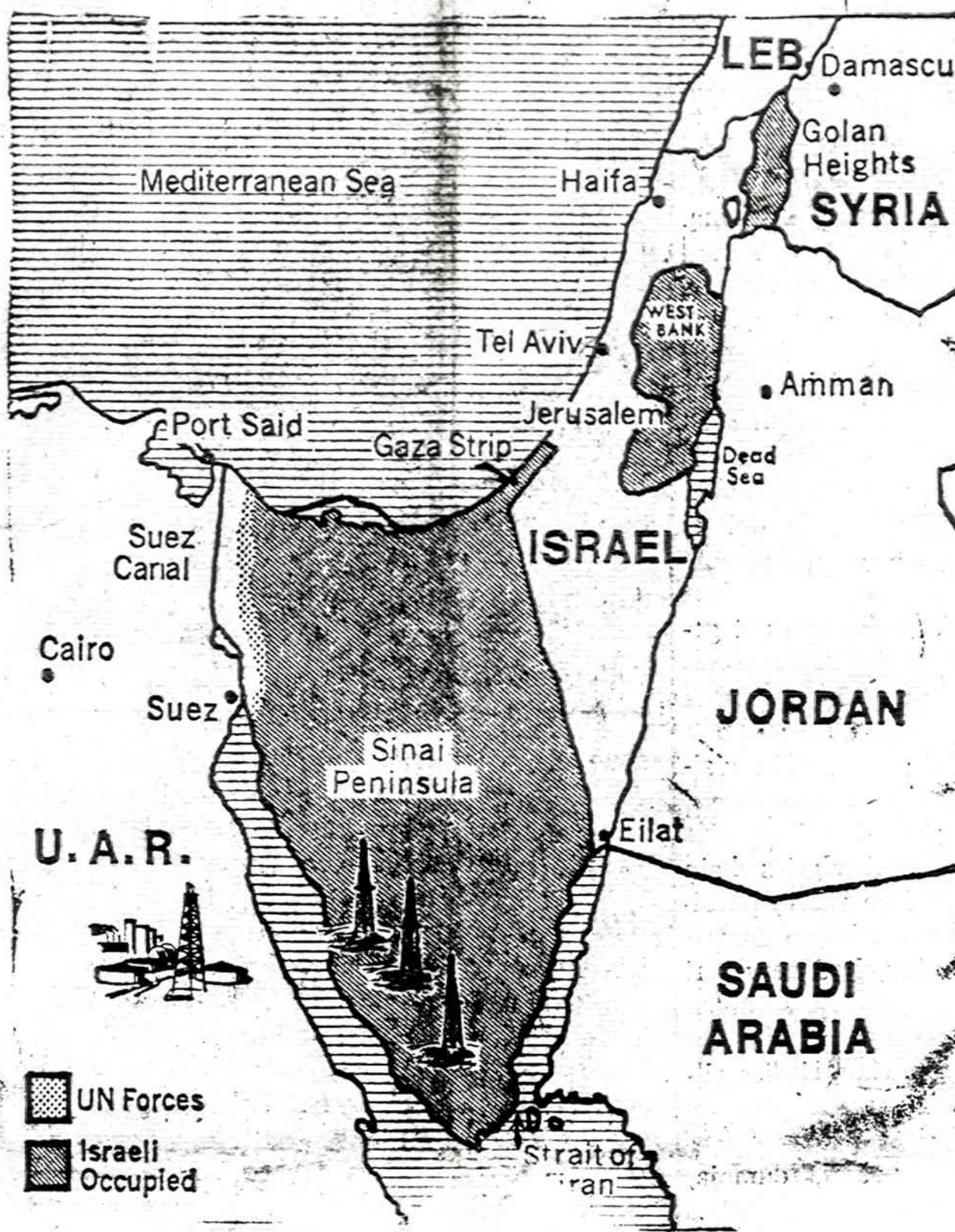
(ALTO informacija)

— Praeitą penktadienį Irako artillerija išgriovė Džuhl miesto gyvenamą namus. Padaryti labai dideli nuostoliai. Iranas pradžioje keršyti Irakui už šį bombardavimą.

— Jungtinių Tautų Saugumo taryba svarsto Nikaraguos politinę būklę. Kalbas nori pasakyti 52 valstybių atstovai.

Turkijos prezidentas Kenan Evren sekmadienį leido politinėms partijoms veikti, jei prisilaikys veikiančios krašto konstitucijos.

Saulė išdžiovino Izraelio įsteigtus žalius ūkius Sinajaus pusiasalyje, o didžiulį Sadato pavėkslą karštis visai sutrupino ir vėjas baigia išnešioti.

LIBIJOS LĒKTUVE BRAZILAI RADO SENŲ AMERIKOS GINKLŲ

NIKARAGUON VEŽAMŲ GINKLAI AMERIKIEČIŲ BUVO NAUDOJAMI VIETNAME KOVOSE

RECIFE, Brazilija. — Libijos lakūnai nenorėjo leisti Brazilijos pakraščiu sargams patikrinti Libijos lėktuvų, kurie nusileido Brazilijos uostuose. Brazilijos vyriausybė neleidžia Libijos lakūnams iškristi iš Brazilijos, nepatikrinus lėktuvuose esamų "vaistų". Galų gale sekmadienį grupė Brazilijos pakraščiu sargų įžengė į stovinčius lėktuvus, kad patikrintų ką jie veža, be vaistų. Pasirodė, kad braziliečiai rado didoką kiekį Amerikoje gamintų ginklų.

Brazilijai pareikalavo iškrauti visus vežamus ginklus. Libijiečiai neturi teisės vežti ginklų į Amerikos kontinentą. Jie neturi teisės apgauti Brazilijos pareigūnus.

Libija prašė gražinti ginklus

Libijos vyriausybė, patyrusi, kad Brazilija yra pasiryžusi iškrauti visus ginklus iš didelių transporto lėktuvų, pradėjo prašyti, kad leistų Libijos lakūnams parvežti namo lėktuvuose buvusius ginklus. Brazilijai alsisakė leisti lėktuvams iškristi iš Brazilijos su ginklais. Libijos lakūnai norėjo apgauti Brazilijos pareigūnus.

Ginklai buvo vežami trim dideliais rusų gamybos Iljušin lėktuvais ir vienu Amerikos gamybos Hercules C-130 lėktuvu. Vietoj vaistų, rasti dideli kiekiai Sovietų ginklų, bet daugumą sudarė seni Amerikos ginklai, naudoti Vietnamo kare. Brazilija rengiasi nubausti Li-

bijos lakūnus, pranešusius, kad veža vaistus, o lėktuvuose buvo Sovietų ir seni Amerikos ginklai.

TURĖS SKAITYTI SU KONSTITUCIJA

ANKARA. — Turkijos prezidentas Kenan Evren sekmadienį paskelbė, kad vyriausybė leis politinėms partijoms veikti, bet jos privalės prisilaikyti dabartinių turkų konstitucijos nuostatų. Jeigu kuri partija planuos veikti prieš konstitucijos pagrindinius dėsnius arba bandys tuos dėsnius keisti, tai tokios partijos veiklą kariai sustabdys.

Be to, dabartinis prezidentas uždraudė buvusiems premjarams ir ministrams kisti į naujai steigiamas partijas. Jis turi džiaugtis, kad nepatraukti į teismą už pagrindinių konstitucijos dėsnių laužymą. Jie tebesėdėjo stovyklose nuo arešto dienos. Vieni eis į teismą, o kiti galės ir toliau būti stovyklose, bet tegul neplanuoja kišti į politiką ir ardyti visuomeninę tvarką.

Paskelbė politinės veiklos dėsnius

Prezidentas Kenan Evren paskelbė dėsnius, kuriais turės vadovautis visos politinės partijos ir grupės. Turkų konstitucija yra visos veiklos pagrindas. Turkų politikai ir tikybininkai turi atsakyti bet kokios veiklos, kuri eity prieš pagrindinius konstitucijos dėsnius. Be to, vyriausybė išdėstė, kuriais klausimais gali rūpintis jaunimas ir

visuomeninių organizacijų nariai.

Kar'ai pripažįsta Kemal Pašos pagrindinius dėsnius, vedančius Turkiją iš senos praeities. Krašto gyventojai galės organizuoti ir politines grupes ir siekti savo tikslų, bet turės naudotis konstitucijoje nurodytais priemonėmis. Negalės naudoti prievartos savo planams įgyvendinti.

LESEK VALENSA PATARĖ GEGUŽĖS 1 D. ŠVĖSTI

VARSUVA, Lenkija. — Jaruzeleskio policijai pavyko suimti Solidarumo veikėją Jozef Pinior. Jis visą laiką veikė Silezijoje. Policija tvirtina, kad Pinior buvo izdminkas nelegalaus Solidarumo.

Valensa pareiškė, kad J. Pinioro suėmimas yra nemaloni žinia, b.t. kiekvienas darbininkas privalo žinoti, kad Lenkijos darbininkai Gegužės Pirmąją švenčia. Nežiūrint ką valdžia sakytų, turime gegužės 1 d. nedirbti, nes tai yra darbininkų šventė. Pinioro suėmimas neprivalo pakenkti Solidarumo judėjimui.

Pirmadienį Valensa grįžo į Dancigo laivų statybos dirbuvės. Jis yra elektromechanikas. Jis visiems sako, kad Gegužės Pirmąją švęs.

Hans Lipschis atsiskakė laukti paskutinės dienos, susirinko savo daiktus ir išvažiavo į Vakarų Vokietiją. Jį pasižadėjo ginti advokatas Žumbakis, bet Lipschis nutarė nelaukti jo gynbos.

— Pirmadienį aukso uncija kainavo \$438.

AUSTRIJOJ TURĖTŲ BŪTI SUDARYTA KOALICIJA, MĀNO KREISKY

KANCLERIŲ GALĖTŲ BŪTI DABARTINIS SVIETIMO MINISTERIS FRED SINOWATZ

VIENA, Austrija. — Kancleris Bruno Kreisky, valdęs Austriją nuo 1971 metų, pralaimėjo parlamento rinkimus. Austrijos socialistai demokratai turėjo parlamente 95 atstovus, o ši kartą jie pravedė tik 90. Austrijos parlamentas turi 183 atstovus.

Austrijos socialdemokratai gavo 17,8% visų krašte paduotų balsų. Antra didžiausioji partija gavo 43,8% paduotų balsų. Ji vadinasi Liaudies partija, jai vadovauja Alois Mock. Ji padidino narių skaičių 4. Siame parlamente Liaudies partija turės 81 narį. Teisybė, kad josios narių skaičius padidėjo. Bet ji teturi tik 81 narį, tuo tarpu socialdemokratai turi 90 narių. Turinti galvoje partijos narių parlamente padidėjimą, p. Mock reikalauja, kad jį vadovaujama partija būtų įpareigota sudaryti naują Austrijos vyriausybę.

Kancleris Kreisky, pasitaręs su Liaudies partijos ir Laisvės partijos pirmininkais, pareiškė, kad jis atsisakytų iš kanclerio pareigų. Bet kancleris Kreisky yra visai kitos nuomonės apie vyriausybės sudarymą. Socialdemokratų partija neturi reikalingos daugumos, bet vis dėlto ji yra pati didžiausioji partija parlamente. Socialdemokratų partija pirmoji yra įpareigojama sudaryti vyriausybę. Pats Kreisky atsisakytų, bet jis nori, kad dabartinis švietimo ministras Fred Sinowartz būtų paskirtas kancleriu ir įpareigotas sudaryti koalinę vyriausybę su Norbert Stegerio vadovaujama Laisvės partija, turinčia 12 narių parlamentu.

Pats kancleris Kreisky pareiškė, kad jis noris siek tiek pailsėti. Jis ilgai neturėjęs atostogų, todėl ir rengiasi kelioms poilsio savaitėms.

— Ar sveikata skaitai šventėms? — klausė vienas žurnalistas. — Man nėra šventesnių daiktų, nes esu agnostikas, aš pakeičiau savo nuomonę.

— Ar sveikata skaitai šventėms? — klausė vienas žurnalistas. — Man nėra šventesnių daiktų, nes esu agnostikas, aš pakeičiau savo nuomonę.

— Ar sveikata skaitai šventėms? — klausė vienas žurnalistas. — Man nėra šventesnių daiktų, nes esu agnostikas, aš pakeičiau savo nuomonę.

— Ar sveikata skaitai šventėms? — klausė vienas žurnalistas. — Man nėra šventesnių daiktų, nes esu agnostikas, aš pakeičiau savo nuomonę.

— Ar sveikata skaitai šventėms? — klausė vienas žurnalistas. — Man nėra šventesnių daiktų, nes esu agnostikas, aš pakeičiau savo nuomonę.

— Ar sveikata skaitai šventėms? — klausė vienas žurnalistas. — Man nėra šventesnių daiktų, nes esu agnostikas, aš pakeičiau savo nuomonę.

— Ar sveikata skaitai šventėms? — klausė vienas žurnalistas. — Man nėra šventesnių daiktų, nes esu agnostikas, aš pakeičiau savo nuomonę.

— Ar sveikata skaitai šventėms? — klausė vienas žurnalistas. — Man nėra šventesnių daiktų, nes esu agnostikas, aš pakeičiau savo nuomonę.

— Ar sveikata skaitai šventėms? — klausė vienas žurnalistas. — Man nėra šventesnių daiktų, nes esu agnostikas, aš pakeičiau savo nuomonę.

sakė jam kancleris Kreisky. Šįmet dar neturėjau slogos. Buvau Amerikoje, kur žmonės serga įvairiausiomis ligomis, bet ten slogos ar kitos ligos negavau. Tai reiskia, kad mano sveikata dar ne tokia bloga. Be to turėkite galvoje, kad Charles de Gaulle, Adenaueris ir pats Winston Churchillis sirgo, bet vis dėlto pajėgė valdyti didesnius kraštus. Kanclerio pareigų jį daugiau neisiu, bet iš politik nesitrauksiu, būsiu parlamentarys.

Kancleriui teko vadovauti kraštui gana sunkiu laikotarpiu. Santykiai su Sovietų Sąjungos žydų išleidimas iš Sovietų Sąjungos, apgyvendinimas stovyklose, kol jie gaus reikalingą įvažiavimo vizas — parodė didelius gabumus. Kancleris Kreisky turėjo didelių sunkumų, bet pajėgė juos išspręsti.

KELI SIMTAI SOVIETŲ SNIPŲ AMERIKOJE

WASHINGTON, D.C. — Federalinio investigacijos biuro direktorius William S. Welsh sekmadienį per radiją ir televiziją pareiškė, kad dabartinė Amerika Amerikoje veikia apstulstantis Sovietų snipų. Jie stengiasi gauti slaptas žinias apie JAV technologiją. Ypatin dėmesį rusų snipai kreipia į serio ir kompiuterio sistem. Šios žinios Sovietų valstybių sistemai labai reikalingos.

Maskvai dirba ne tik patarusiai, bet ir lenkai, serbai, I. garai, gudai bei kitų kraštų žmonės. Visi turi tas pačias instrukcijas, visiems įsakta gauti svarbiausias žinias ir atitinkamai pranešti.

Prancūzai, britai, ispanai iš jo žymesnius Sovietų snip Amerikoje bent 40. Sovietų tarnautojų verčiasi snipinėje.

— Irano valdovai buvo išsistiktę su Irako prezidentu baigti kovas, bet dabar ir pakelė savo nuomonę.

George Shultz Valstybės sekretorius G. Shultz pirmadienį pralaido Egipte, tarėsi su prezidentu Mubāraku.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIME

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių moksl. žinių populiarus perteikimas

IONAS DOMAVICIUS, M. D.

KAI JAUNOJI ŽUDO JAUNIKI

Gausiu, riebiu, cholesterolio pilnu maistu jauna šeiminkė sargdina jauno vyro širdį. (Mediciniška tiesa)

Nenorėdama, nesuprasdama, jauna žmona tariasi geriausiai savo jauną vyrą pamylėsianti, jam vatiekdama pergausų, pergerą, perriebų ir labai nuo sėleno išvalytą, pilną cholesterolio maistą. Panašiai didžiujasi savu nuo valgių gausos lūžtančiu stau svečius bėvaisingami šeiminkai. Ne kitaip elgiasi ir tūlo dvasiško šeiminkė. Ji taip nutukina dvasininką, kad jam per riebalus, per jo tris paliaukius jokio dvasiško nesimato. Taip tas kūniškumas ir užgožia brangiausias žmogaus savybę — jo dvasingą asmenybę. Todėl dabar mes susilaukėm tokių dienų, kai imame tik girdėti, o ne matyti dvasininko pamokslą: nematome žodžiams atsakančių darbų. Nieko geresnio nesimato ir parapijiečių gyvenime: jie peni kūną įvairiausiais niekais, visai savo asmenybei maistu nesirūpindami — nei jų būte rasi lietuviu dailininko paveikslų, nei ten bus naudingų knygų, kultūrinių pasnėkesių, gerosios muzikos. Daugumas peni save senoviskais širdžių nuodais. Vaikai šalinasi nuo tėvų, eina savitu keliu, nes tinkamo maisto nei kūniui, nei asmenybei negauna pakankamai. Negausios įsimtys lietuviško savęs įnekinamo nesustabdo.

skanumynais, ne tik kavute su cukrumi, tryniais perpildytas pyragaičiai, bet ir svaigalais. Kur čia žmogus be jų apsieiti? Vainami visai nė lašo degtinės negalį gerti kiek pasitaisę alkoholikai — ir taip geriausi žmonės be laiko į kapus per saviškius keliauja. Be degtinės neapsiejo senoviški ponai, tai dabartiniai mūsiškiai, ponus nuduodami, save niekais verčia ir kitiems kenkia per įvairiausių naminių ir užsieninių.

Kita nuoda — tabaką svečiai patys atsineša. Taip ir susidaro visas būrys širdies numarinimui negeročių. Rūkoriai mėgėnai naudingus darbus dkrbti, čia pat savo širdį žudydami, ir artimui, net nerūkantiems, didžiai kenkdami. Kas tada padės didžiausią vergijos jungą traukiančiam mūsų broliui, jei mes, viskuo perteke, savanoriškai suminksim, ar net kapo duobėje gulėsime. Tikrai gana tokios paikystės!

Septyneriopai ginkimės nuo širdies atakos

Tu čia gali, liezuvį iškišęs, net septyneriopai žmones ginti nuo širdies atakų — jie tavo patarimų nebus tol, kol trenks perkūnas: kol užsikimšus cholesteroliu širdies arterija sukels širdies ataką ir dėl to širdies giltinė stosis prieš persivalgančiojo veidą. Tada lūji giltinė išmetinės širdininkui: tau buvo sakyta, net septyneriopai tvarkytis, o tu nepildai mediciniškų nurodymų, todėl aš dabar prie tavęs atsi-

radau.

Tada širdimi sergantysis mėgins sekančiais teisingais, septyneriopais teisingais.

1. Tiesa, buvau patarlas valgyti ĮVAIRŲ maistą, o aš laikiausi prie kiaušinių, lašinių, steikų ir dešrų bei kumpių.

2. Nesiginu, kad man priminė daktarai prisilaikyti NORMALAUS svorio, o aš valgiau persivalgydamas ir dėl to nutukau kaip dagioji.

3. Išakyla man buvo vengti riebalų, ypač gyvulinių taukų: sviesto, grietinės ir nenaudoti cholesteroliu perkrautų trynių, dešrų bei raudonos mėsos — to aš neprisilaikiau, todėl širdies atakos dabar susilaukiau.

4. Pakartotinai man buvo priminta kuo daugiau valgyti su selenomis mišinius - krakmolinius valgius, o aš rijau vatinę duoną, todėl dabar matau tavę, širdies giltinė, laisantis prie mano širdies.

5. Kiek kartų man buvo sakyta vengti cukraus, o aš, kaip vaikas čiulptuko, geidžiau, kad gomurys vis jaustų saldumą. Gaila dabar man, kad aš per vaikiškumą netekau vyriškumo — jėgos — prieš girdies giltinę atsparos.

6. Mano aplankyti visi daktarai mane masinte musino apsieiti be druskos, o aš dar maisto nė neparagavęs, jį sūdžiau, savo kraujospūdį dđinau ir dėl to dabar tavę, širdies giltinė, susilaukiau.

7. Tiek mano draugu, net gabių menininkų, per degtinę mus apleido: pačiame savo amžiaus gražume, o aš neklusniau, kai gydytojai ragino apsieiti be svaigalų, bet ką čia žmogus darysi be jų. Pats vartojau ir svečius vaisingau — negi elgsies kaip degloji, apsieisi be svečių pavaišinimo ir pasivašinimo burnele. Dabar matau, kad nesveikai elgiausi, bet jau man dabar šaukštai po pietų, pervėlu taisyti. Tik tavęs prašau, širdies giltinė, nebūk man per daug skaudi.

Taip, ar, panašiai, dūmoja, gailisi klaidų ir nustoja vilties pasitaisyti sveikatos tūlas mūsiškis. Paguodimui tokių sveikatoje apsilaidelių medicina pra-

Aleks. Marčiulionis

Sv. Kristoforas

neša gerą naujieną: niekada nėra vėlu grįžti į sveiką gyvenimo kelią ir apsaugoti nuo tolimiesnio sumaikinimo savo širdį. Todėl kiekvienas gilinkimės į širdies apsaugos pagrindus ir atsikakymė visokių nesveikų elgesių. Nors pensininkas bei širdies ataką laimingai atlaikęs mūsiškis ir nealgaus jaunystėje turėtos širdies sveikatos, bet jis sveiku elgesiu užsitikrins savam saulėleidžiui saulėtesnes dienas. Pirmausia reikia visiems tvarkytis su persivalgyimu ir netikusiu valgiu.

Perdidelis svoris — nacionalinė šio krašto liga

Jaunas jaunikis, nuosirdžios savo jaunos žmonos maistu — persivalgytu mylimas, pradeda riebalais pilnėti ir prie nutukimo artintis. Pusamžio toks sulaukęs, priklausomai nuo jo riebalų klodo, esį du-tris kartus arčiau širdies atakos prisiartinęs, palygius su jo kaimynu, kuris yra normalaus svorio. Taip nutukimas ir pasidarė viso šio krašto žmonių liga.

Priagaudžiai, tokių ligą prieš akis turėdami ir šio krašto žmonės išnaudoti pasinėdami, griebiai apgaudę: sūlo suliesėjimui netikusias priemones, kasmet čia žmonės išleidžia milijonus žaliųjų tų apgavikų pasiūlytomis suliesėjimo priemonėmis. Ir kokių nesamonių jie nepasūlo, ir kaip čia žmonės seka jų siūlomais niekais. Peršamos čia visokišios dietos, visokie vaisiai suliesėjimui. Nelaimė, kad čia žmonės pamiršta tikrą sveikaton suliesėjimą vedantį kelią. Štai jis!

Nenutuksi ir nutukęs suliesėsi, kai gyvenimo taisyklių bosi

Žmogus gali sumažinti perdideį svorį ir toliau turėti normalų svorį, prisilaikydamas keltė fiziologinių-gyvybinių dėsnų, kurie tvarko dabartinio žmogaus nutukimo pagrindus.

PIRMAS DALYKAS — MAISTAS. KALORIJOS SKAIČIUVAS. Žinokite visi dabar, kad visos dietos, nežiūrint jų skelbimosi, pagrįstos ant SUMAZINIMO maisto — kalorijų. Netikėkite visokiems apgavikams skelbiantiems, kad jo suliesėjimo būdas yra pagrįstas valgymu ką nori ir kiek nori. Tai baisi apgavystė. Lengvatikiai esti tūlu religininkų apgaunami lygiai taip, kaip šių svorio

mės? Ar dar ir toliau mes taip nevykusiai savo širdį apgaudinėsimė? Pats laikas mums visiems liautis iš savęs juokus darius.

Širdies liga yra ne juokai. Kiek operacijų dabar daroma, kiek brangiausių tyrimų atliekama, bašu ir pagalvoti apie mūsiškių apsilaidiną širdies apsaugos srityje. Mes visi lietuviai turime keltis širdies sveikaton per apšvietimą, per savo nusiteikimą, asmenybės sužmoginimą ir per visokių menkniekių, kartais labai pavojingų, atsisakymą. Tik taip elgdamiesi mes pradėsime elgsena, nusiteikimais ir maistu bei atsakančiu darbu stiprinti savas širdis. Sėkmės taip svarbiame visiems darbe!

Pasiskaityti. Dr. Jeremiaš Stamler: Your Heart Has Nine Lives. The Benjamin Co.

AUDRA PRIVERTĖ LAKŪNĄ "PABĖGTI"

TAIPEI, Taivanas. — Praeitą savaitę Pekino radijo pranešimas paskelbė, kad Taivano lakūnas, majoras Lai Dowe, nusivylęs Taivane esančia aviacijos vadovybe ir vyriausybe, atskrido į Kinijos teritoriją.

Taivano aviacijos vadovybė nustebo tokiu pranešimu, nes majoro Doweį pažįstamiems tokia žinia atrodė nepatikima. Jis tikriausiai nebūtų pabėgęs pas Knijos komunistas. Išaiškinta, jog skridimo metu jį užklupo labai stipri audra ir kad jam teko skristi didelėje migloje. Pranešimas iš Fujian provincijos sako, kad vienas lakūnas audros metu negalėjo pasiekti jokio aerodromo.

— Vatikanas ekskomunikavo Ispanijoje buvusį Pietų Vietnamo Hue arkivyskupą, 86 metų Ngo Dinh. Jis neteisėtai pakėlė į vyskupus tris kunigus. Tie kunigai taip pat buvo ekskomunikuoti.

— Jugoslavijoje prekių kainos kovo mėnesį pakilo 2,8 proc. Infliacija buvo 31,2 proc.

KOMUNISTAI SUKLASTOJO HITLERIO DIENORAŠTĮ

LONDONAS, Anglija. — Daudgelis girdėjo, kad Adolfas Hitleris vedė dienoraštį. Tas dienoraštis buvo nuvežtas į Berlyną. Prieš nusišovimą, Hitleris įsakė išvežti dienoraštį į Bavariją. Bet Berlyne kilo gaisrai ir išvežti nespėjo.

Vienas vokiečių rado ir nusivežė į Rytų Vokietiją. Ten jis pagulejo virš 40 metų. Dabar dienoraštį gavo iliustruotas žurnalas "Stern". Praeitą savaitę pradėjo spausdinti pirmuosius puslapius. Dabar "Stern" nori didelių sumų už vertimą į anglų kalbą.

Specialistai mano, kad per 40 metų Sovietų dokumentų klasotojai paruošė 60 sąsiuvinų, už kuriuos nori gauti didelę sumą pinigų. Visiems pataria būti atsargiems.

— V. Vokietijoje suimti keli Sovietų karininkai, kurie automobilu važinėjo netoli vienos branduolinės jėgainės.

— 6,000 šveicarų, pradėję protesto prieš branduolines raketas žygį Bazelyje, nužygiavo į Vakarų Vokietiją.

DON'T set his world on fire

GEGUŽĖS SODAI

Ziedais apsidengę medeliai svajoja; Šiltasis vėjelis kvapą jų nešioja — Tai švelnų, tai stiprų, stebėtiną, brangų, Ir skleidžia po žemę, ir kelia į dangų.

Baltieji lapeliai vis krinta ir krinta, Ir puošia takelį, per žolę sumintą...

Po orą svaiginamos giesmės skrajoja, Neramią krūtinę plečia, kilnoja; Ir siela svajonė švelniai apsiniaukia... Oi, laimės skaisčiųjų stebuklų ji laukia...

Svelnieji ziedeliai vis krinta ir krinta; Sūdrusis, tamsusis žolynas vis švinta...

Stebuklų stebuklai auga, bujoja, Grožybėmis, turtais gamtą apkloja. Kur akį pakreipi — taip miela ir gera! Taip viskas į skaisčiųjų pasaką dera!

Ziedų lapeliai kvėpėdami krinta... Ir gėrisi siela, svajonėmis mintą.

M. Vaitkus

For the woman who's at the heart of her family's finances.

You can't afford to be wrong. Because if you're in charge of the family budget, you're making decisions about the future, too. And that's where U.S. Savings Bonds come in. Buy them through your bank. Or encourage your husband to sign up for the Payroll Savings Plan where he works. That way, while you're meeting the day-to-day expenses, you'll still be building a more secure future for your family. U.S. Savings Bonds. For the woman who really knows a good bargain.

Take stock in America. Join the Payroll Savings Plan.

PASSBOOK SAVINGS...
The best way to save regularly!

High Interest Rates Paid on Savings

Interest Compounded Daily and Paid Quarterly

see us for **HOME financing.**
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

ESLIC

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD · CHICAGO, ILL. 60608

Peter Kazanaukas, Pres. Tel.: 847-7747

HOURS: Mon., Tue., Fri. 9-4 Thur. 9-3 Sat. 9-1

SERVING CHICAGO LAND SINCE 1905

PROKURORAS DALEY UŽPULTAS BRIDGEPORTO KRAUTUVĖJE

RICHARD M. DALEY PATIESE UŽPUOLIKĄ ANT GRINDŲ, ATŠIRADO POLICIJA

Richard M. Daley

CHICAGO, Ill. — Praeitą penktadienio pavakarę, apie 4:50 val. po pietų, prokuroras Richard M. Daley, paslėmęs už rankos savo 7 metų sūnų, nuėjo į South Halsted gatvėje esančią McCrory žaislų krautuvę (3431 S. Halsted).

Prokuroras Daley su šeima gyvena toje apylinkėje, kur mėsas Richard J. Daley su šeima visą laiką gyvena. Pet prokuroras turi savo naują namą. Grįžęs iš darbo, jis pasiėmė sūnų ir nutarė jam nupirkti naują žaisliuką.

Bridgeporte visi pažįsta prokurorą. Jis ten gimė, augo, mokėsi ir dabar gyvena. Ten gyvena jo motina ir kiti broliai. Krautuvėn įžengęs Daley pažino krautuvės savininką. Jis buvo patenkintas, kad prokuroras su sūnumi užėjo į jo krautuvę.

Daley pažįsta krautuvę, nes joje ne vieną kartą yra buvęs. Jis su vaiku pasirinko norimą žaisliuką ir stovėjo eilėje prie kasos. Nespėjo dar už žaislų sumokėti, kai prie jo atsirado Mark Dausone, gyvenantis 3703 W. 60th St.

Dausone yra Chicago miesto tarnautojas, valdė gatvės. Priėjęs prie prokuroro su vaiku, jis piktai užklauzė:

— Ar tu esi Daley?
— Aš toks esu. Kaip tau sekasi? — atsakė nepažįstamam žmogui R. Daley.
— Ar tu esi tas Daley, kuris atidavė miesto rūmus juodžiams?
— Apširamink! Nesukaukl! — tarė jam prokuroras.

Bet Dausone, visai prisarti- nes, patraukė prokurorą už pe- ties ir kirlo jam į veidą.

Richard M. Daley, nepametęs lygsvaros, pastūmėjo savo sūnų į šalį, kad nenukentėtų ir tuojau kirtu visai nelauktą smūgį už- puolikui į ausį. Abu susigriebė ir parsirto ant grindų.

Krautuvės savininkas tuojau pašaukė policiją, kad ateitų pa- dėti išskirti besipešančius.

Susirinko žmonės prie besi- grumiančių dviejų vyrų. Jie iš- siskyrė, Dausone atsistojo, apsi- lairė ir smukė pro duris. Jis no- rėjo pabėgti, bet tuo metu krautuvėje jau atsirado polici- ja. Jos laukė savininkas. Jam nereikėjo nieko sakyti. Žmonės tuojau pasakė, kad užpuolikas jau prasmuko pro duris.

Gatvėn išėję policininkai su- laikė Dausoną, atvedė į vidų ir paklausė, ar šitas pradėjo muš- tis. Jį nuvedė ir prie prokuroro ir paklausė, ar šitas užpuolė. Daley patvirtino.

Deering policijos leitenantas John Hensley vietoje Dausoną areštavo ir išsivežė į Deering policijos stotį, kur jį uždarė iki šeštadienio. Šeštadienį jis turėjo aiškintis teisme apie jėgos var- tojimą viešoje vietoje.

Prokuroras Daley, krautuvėje padaręs policijai trumpą pareiš- kimą, pasiėmė vaiką už rankos ir Halsted gatvę nužingsniavo namo.

Dausone praleido penktadienio naktį už grotų Deering poli- cijos nuovadoje. Jis apkaltintas už viešos tvarkos ardymą, už- puolimą žmonių, prekybos ar- dymą ir viešai pareikštus nepa- grįstus šmeižtus.

Be to, policija jam išrašė ti- ketą už automobilio palikimą gatvėje, "kur" nustatytomis va- landomis negalima jo palikti.

Vakare policijos viršininkas užėjo pas Daley ir plačiau ap- klausinėjo apie užpuolimą.

— Prancūzijos prezidento Mi- terando Sveicarijой vizito proga, vienas kaimelis ketina įteikti jam Napoleono skolos 45,334 franų sąskaitą. 1800 metais jo kariai, žygiuodami į Italiją, tame kaimelyje pridarė nuostolių, kuriuos Napoleonas pažadėjo atlyginti, bet pažadas liko neįsipildytas.

Jonas Jokubonis

JONAS JOKUBONIS

UMUR KUMUR - OBUOLIŲ ŠVENTĖ

Mano tėvas, Stasys Jokubonis, buvo geriausias mano drau- gas. Jo netekau labai jaunas. Aš nei nežinojau, kad jo netekau visiems laikams. Man atrodė, kad tėvą aš turėsiu visą gyvenimą.

Jis savo sveikatą sugadino aliejaus bačka, kaip mės tada vadino. Norėdamas mėgia- mam baltam arkliui palengvinti vežimą, jis pasturgaliu rito statinė į priešakį. Tuo tarpu arklys pasibaidė, šoko priešaki- kin, o vežime buvusi statinė metėsi atgal. Tėvas jos nesulai- kė, per jį persirto ir sulaužė jam šonkaulius. Jeigu jis būtų tuojau ėjęs pas gydytoją, tai gal būtų jo sveikata pataisę, bent aprašiojės, bet jis, nieko nežinodamas, nei smarkiai kosė- damas, ant rytojaus nuėjo į darbą, nieko nesakydamas. Jam labai skaudėjo krūtinę, bet jis visą dieną dirbo. Jis aliejų at- vežė, bet skausmais nesiskundė. Pagalbą jam suteikė tikslai sek- kančią dieną, kai nulaužtas šon- kaulis pradėjo durti į krūtines plėvę.

Tai įvyko vėliau. Bet aš noriu papasakoti apie laikotarpį, kai jis buvo pilnoj sveikatoj. Be darbo niekad nebūdavo. O kai visa šeima suvažavo į Rygą, tar' jis dirbo du darbu. Dirbo rasplūgė dirbuvėje, o vakare padėjo savininkui prižiūrėti Turėjo prižiūrėti ir kiemą. Už tai jis gavo veltui butą. Motina žinojo, kad jis yra ge- ras darbininkas, tai visuomet stengdavosi jam padėti. Motinai labiau patiko mano brolis, sep- tyniais metais už mane vyresnis, o tėvas, turėdamas laisves- nio laiko, paimdavo mane ant kelių, pašokindavo, išskeldavo ir vėl gražiai nuleisdavo.

Mūsų Jonas bus inžinie- rius, pamatysite, — kelis kartus jis pasakė, su manim bežais- damas.

Vieną kartą aš išsukinėju naminį laikrodį ir vėl jį sudėjau. Sudėjau ir ėjo. Tai buvo didelis dalykas. Kai kiti vaikai išsuki- nėdavo laikrodžius, tai vėliau jų sudėti nepajėgdavo. Jeigu jau laikrodis buvo išardytas, tai jis nėjo. O man pavyko ne tik išardyti, bet kai aš, aliejumi iš- tepęs, dalis vėl susukinėju, tai laikrodis ėjo. Tėvui labai tas dalykas patiko, ir jis man inžinieriaus titulą davė.

Man labiausiai patiko pajodi- nėti. Sekmadieniais, kai oras jau buvo atšilęs, tai jis mane užsi- keldavo ant sprando, kojas iš- skėsdavo ir pakisdavo po pažas- timis: Jis eidavo pasivaikščioti, o aš jodavau. Aš mačiau viską, kur tėvas ėjo. Kartais "joda- vau" pasišokinėdamas. Jis daug matė, o aš matydavau dar dau- giau, kai balne atsidodavau. Kartais tėvas manė viena ranka prilaukdavo už kojos, bet gana dažnai mane palikdavo laisvą. Vėliau visai neliesdavo, kai įsi- tikino, kad aš pajėgiu laisvai balne sėdėti.

Vieną gražų ir šiltą sekmadie- nį jis mane neesė į Umrą Kum- vą. Tai buvo prinokusių obuolių šventė. Čkininkai turėjo įvairių gularabiko, kalio chlorato ir euk- rous skiedinyje, popierių. Gauti ugnies reikėjo replėmis nugnybti butliuko kaklą: tame popieriuje išsiliejusios rūgštis che- minė reakcija duodavo didelę liepsną.

Dar prieš degtukų išradimą, buvo gaminami įvairūs žiebtu- veliai. 1807 m. vokiečiai paga- mino vieną įdomiausių stalinų žiebtuvėlių pasaulyje, pavadindami jį senovės romėnų "Vestos vaidilučių" amžinosios ugnies šventovės vardu. "Vestos šven- tovės" modelis buvo sudarytas iš vandenilio purkštuvu, elektri- fikuoto sakinio disko ir baterijos: paspaudus mygtuką, elektrosta- tinė kibirkštis uždegdavo purk- čiama vandenilį, ir melynai lieps- nelė pasirodydavo šventovės liū- to nasruose. (E. L.)

Kaimelis buvo ne didelis, bet jis turėjo didelę turgams aikštę. Tos aikštės viduryje stovėjo aukštas stulpas. Kartais ant to stulpo plėvėsuodavo vėliava. Tai buvo pirmoji prinokusių obuolių diena. Iki to meto kaimiečiai obuolių nevalgydavo ir parda- vinėti neveždavo, bet tą dieną aikštė buvo pilna vežimų, pri- stačiusių prinokusių obuolių. T. ktai obuoliai būdavo uždengti.

Tėvas surado pažįstamų ūki- ninkų. Jie buvo atvežę vežimus prinokusių obuolių. Bet viskas buvo uždengta. Tėvas mane pa- srodino ant vieno vežimo ir liepė žiūrėti į stulpą, kaip juo slyuogs jaunas vyras.

(Būjs daugiau)

Ugnies gavimas

Niekas tikrai nežino, ar žmogus pirmąją ugnį gavo iš rinda- mas sausas balanas, skeldamas akmenis, ar geležies pirusus. Prieš tūkstančius metų ugnies gavimas buvo nelengvas daly- kas. Kiniečiai jau 1000 metų prieš Kristų turėjo "ugnies pagaliukus", bet Europoje degtu- kai nebuvo žinomi iki 17 šimt- mečio. Tada Vokietijoje atrado fosforą, ir prasidėjo primityvių degtukų gamyba.

1827 m. Anglijoje pasirodė pirmieji modernūs lūnties deg- tukai, o 1833 m. pagerintieji "Luciferio" degtukai jau visiš- kai iš apyvaršos išstūmė tita- go-pinties dežutes.

Pagaminti tinkamus degtukus bandyta įvairiausiais būdais. Įdomus buvo 1828 m. Londone išrastas "Prometėjaus" degtu-

MEET THE CHALLENGE!

SERVE WITH PRIDE IN THE NATIONAL GUARD

kas. Jis susidėjo iš sferos rūgš- ties lašo stikliniame buteliuke, įvyniotu į rudą, išminkytą gu- niarabiko, kalio chlorato ir euk- rous skiedinyje, popierių. Gauti ugnies reikėjo replėmis nugnybti butliuko kaklą: tame popieriuje išsiliejusios rūgštis che- minė reakcija duodavo didelę liepsną.

Dar prieš degtukų išradimą, buvo gaminami įvairūs žiebtu- veliai. 1807 m. vokiečiai paga- mino vieną įdomiausių stalinų žiebtuvėlių pasaulyje, pavadindami jį senovės romėnų "Vestos vaidilučių" amžinosios ugnies šventovės vardu. "Vestos šven- tovės" modelis buvo sudarytas iš vandenilio purkštuvu, elektri- fikuoto sakinio disko ir baterijos: paspaudus mygtuką, elektrosta- tinė kibirkštis uždegdavo purk- čiama vandenilį, ir melynai lieps- nelė pasirodydavo šventovės liū- to nasruose. (E. L.)

SKUTIMOSI MAŠINĖLĖ

Kai 1903 m. rinkoje pasirodė skutimosi mašinėlės, susidomė- jimas buvo mažas: parduota tik 51 mašinėlė ir 168 peiliukai. Tačiau kitais metais pardavimas pakilo iki 90,000 mašinėlių ir 12,400,000 peiliukų.

Pirmuosius bandymus išrasti saugesnį skutuvą pradėjo vienas prancūzas 1771 m., o 1828 metais anglų Sheffieldo kompa- nija pagamino skutuvą su ap- saugotom asmenim.

1895 m. Bostone prekių parda- vėjui King C. Gillette kilo mintis pagaminti pigią skutimo- si mašinėlę. Jo idėja: išgalsti plonas plieno plokšteles ir įtvir- tinti jas koteluose. Tik po š-

tuonių metų buvo išspręstos vi- sos masinės gamybos proble- mos, ir nuo tada prasidėjo sku- timosi priemonių revoliucija. (E. L.)

MUZIEJUJE NAUJI EKSPONATAI

Lietuvos istorijos ir etnogra- fijos muziejuje galima pamatyti naujų eksponatų, pastaruoju lai- ku surastų įvairiose Lietuvos vietose. Krettingoje surasta 158 metų isleista "Postilė", Vilniuje surasta A. Vijušo-Kojelavičiaus "Lietuvos istorija", išspausdinta 1769 metais, pirmą kartą 1818 m. isleista knyga lietuvių kalba "Regulas...". Bė- žuose muziejininkai rado unika- lią 1686 metų senovės meščių skrymą.

Muziejuje taip pat atsirado Vilniaus Didžiojoje gatvėje vei- kusios cukraus inventoriūs — senas malūnėlis kavai malti, mašinėlė šausančiams gaminti kepinių formos ir kt. Palangoje sūrstai dr. Jono Šliūpo laiškeliai bei diplomai. Muziejus kasmet su- renka apie 1,200 naujų ekspo- natų.

BRITANIJA TURI NAUJAS MONETAS

Nuo balandžio 21 d. D. Brita- nijos bankai išleido apyvartoni naujas auksinės spalvos vieno svaro sterlingo monetas. Jos yra nukaltos iš vario, nikelio ir cin- ko lydinio.

Vienoje pusėje yra karalienės Elzbietos II portretas, o antroje — valstybės herbas.

Šalia naujų monetų, apyvarte- je bus ir popieriniai banknotai. (E. L.)

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 97 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmokėjo daugiau kaip ASTUONIS MILIJONUS dolerių apdraudę savo narius.

SLA — apdraudžia pigiausiaiomis kainomis. SLA neteško pelno, nariams patarnauja tik savišalpos pagrindu. Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susivienijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdrauda — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunuimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už \$1,000 apdraudęs suma temoka tik \$3,000 metams.

SLA — kuopų yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės: savo apylinkės kuopų veikėjus, jie jums mielai pagelbės ir SLA išrašyti.

Galiite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30th St., New York, N.Y. 10001
Tel. (212) 563-2210

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● **LITERATURA**, Hetuvių literatūros, meno ir mokslų 1934 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstą, Vins Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Macičio, P. Joniko, V. Stankos, J. Rankio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis b. M. K. Ciurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varnas kūrybos pavykais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

● **DAIŲ ŠVENTES LAUKUOSE**, poetės, rašytojos ir tsa tinių lokų pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie daŲ šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojan- tiems, gerintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

● **VIEŠOJO ŽMOGAUS GYVENIMAS**, Antano Rūkos aprašas Juozo Adomaičio — Dėdės Serno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslai to laikotarpio buities lite- ratūrinė studija, suskirstyta akiranteliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

● **LIETUVIŠKASIS PAMARYS**, Henriko Tomo-Tamalauskio įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labuvos apskrityų duomenimis. Aprašymai įdomūs tiek gyvenam lietuviui, tiek dūnys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimų ir jų vertimai į vokiečių kalbą. Lašai naudingoje 336 pusl. knygoje yra Rytprūšių šėmelapiai. Kaina \$4.

● **KĄ LAUMIS LIME**, rašytojos Petronėla Orinaitės atsi- minimai ir mintys apie kaimėnis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pin malsiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

● **JULIUS JANONIS**, poetas ir revoliucionierius, nesupras- tas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik na žarglo žaiznko knygoje apie Juliaus Janonio gyvenimą ir poe-ziją. Dabar būtų jį galima pavadinti Kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 263 puslapiai, kainuoja \$6.

● **MATRINES NOVELS**, H. Eozdenko kūryba, J. Valašča vertimas. 304 pusl. knygoje yra 10 sąmojingų novelių. Kaina \$4.

Knygos parduoda Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant prašyti, pridedami laiškeliai patvirtinti mokėjimui.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MAISTAS IŠ EUROPOS SANDELJŲ

2605 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas gero rūšies įvairių prekių

MARJA NORKIENĖ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2781

Yra ir kiti variantai

JAY DRUGS VAISTINE
2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• RYŠTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • PAMIEGIMAS KAT BAL- DUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šokiadieniais nuo 11 val. ryto iki 10 val. vakara.

Šeštadieniais nuo 11 val. ryto iki 11:30 val. vak.

D. KURBAN, D.S., Registravęs vaistinėms

Tel. 476-2206

Inž. LIODAS MIKSYŠ,
50 metų studijavęs, kaip

IS PRABITIES ŪKANŲ ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurion sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvius ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi tarti su kun. Jannium ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslus vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kieti viršeliai. Paltas \$2.

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS, USPS 37494000

As of January 1, 1980	
Subscription Rates:	
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year; other countries \$48.00 per year.	metams \$40.00 pusei metų \$22.00 trims mėnesiams \$15.00 vienam mėnesiui \$4.00
Kanadoje:	
metams \$45.00 pusei metų \$24.00 vienam mėnesiui \$5.00	
Užsieniuose:	
metams \$48.00 pusei metų \$26.00	
Naujienuos eina kasdien, išskiriant sekmadienius, pirmadienius ir šventadienius. Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telef. 421-6100.	
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	
25 cents per copy	
Nuo sausio pirmos dienos	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	metams \$45.00 pusei metų \$24.00 trims mėnesiams \$12.00 vienam mėnesiui \$5.00
Kitose JAV vietose:	

NAUJIENU raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, pirmadienius ir šventadienius. Dienraščio kainos: Chicagoje ir priemiesčiuose — iki 6 val. popiet. Seštadieniais — iki 12 val.

Nejaugi mums lietuvių bažnyčios pasidarė tolimos ir svetimos?

Senosios kartos lietuviai, atvykę į šį kraštą, pirmiausia kūrė parapijas ir statė bažnyčias. Per jas būrėsi ir parapijas ir per jas jie išliko lietuviais. Jų reikšmė lietuvių išlaikymui suprato net ir laisvos minties puoselėtojas dr. Jonas Šliupas. Atvykęs iš Lietuvos į Ameriką, ne tik ragino, bet ir pats pradėjo kurti lietuviškas parapijas, būrė ir jas lietuviams ir kvietė iš Lietuvos joms vadovauti. Senosios kartos lietuviams parapija atstovavo tikrąją Lietuvą. Graudžiai pasakojo savo prisiminimus viena lietuvių senutė, kai ji prieš daugelį metų jaunutė atvyko iš Lietuvos į šį kraštą: "Mano akys ašaromis pasruvo, širdį jaučiau džiaugsmą, kai aš šiame svetimame krašte pirmą kartą sekmadienį atėjau į lietuviškos parapijos bažnyčią ir išgirdau giedant "Pulkim ant kelių" giesmę. Pasijutau lyg aš būčiau buvus mano tėviškos bažnyčioje".

Todėl ir LB-nės skelbianti Lietuvių parapijų metų rezoliucija labai taikliai išsako senosios lietuvių kartos parapijų steigimo ryžtą: "Pirmieji atvykę lietuviai sudėjo savo didžiąją auką lietuviškų parapijų kūrimui, kad turėtų ne tik tai kur pasimelsti savo gimta lietuviška kalba, bet kartu ir susiburti vienas su kitu arčiau bendrauti ir stiprinti lietuvišką tarpusavio ryšį".

O kaip šiandien su naująja lietuvių išeivija? Atrodo, kad jai, ir tai kam nemažai daugumai, lietuviška parapija ir jos bažnyčia pasidarė per tolima, lietuviška parapija lyg būtų svetimą, todėl daug kas jos išlaikymui mažai besisieloja. Tiesa, dar daug kalbama, kad už lietuvišką parapiją reikia kovoti, bet retas kuris ryžtasi lietuvišką parapiją remti ir jai darbuotis. Tad nereikia stebėtis lietuviškų parapijų nykimu, o pamažu iš mūsų blėsta ir lietuviškumas.

Tad ir kyla klausimas, kaip suderinti LB-nės susirūpinimą ir jos rezoliuciją, skelbiančią Lietuvių parapijų metus, kad ir su J.M. gan platumo reportažu, atspausdintu Drauge balandžio mėn. 14 dienos laidoje, kuriame aprašytos Sutvirtinimo sakramento suteikimo iš-

kilmės Lemonte, lietuvių kalba, ne lietuviškoje parapijoje, ir ne lietuvių bažnyčioje, bet naujausios lietuvių atėivijos vaikams. Reporteris rašo, kad lietuviškai teikti šį sakramentą buvo bandyta anksčiau, bet negautas leidimas. Ir tik tapus Chicagos arkivyskupu J. Bernardin, Lemonto lietuviai, tarpininkaujant kun. dr. J. Prunskiu, kuris kas mėnesį ten svetimtaučių De Andreas bažnyčioje laikas pamaldas, sutvarkė, kad vyskupas V. Brizgys teikė lietuviškai. Ir prie lemontiškų prisijungė dar ir Chicagos lietuviai. Šių iškilnių pagrindinė organizatorė, reporterio pranešimu, buvo Ona Abramaitienė. Ji kvietė atvykti lietuvių vaikus iš Chicagos lituanistinių mokyklų, tokį kvietimą ji skelbė spaudoje. Jai pagalbon atskubėjo lituanistinių mokyklų mokytojai: Aldona Gasmėrienė, J. Masilionis ir J. Plačas. Reporteris J.M. šiuo įvykiu buvo taip sužavėtas, kad jį pavadinęs išieiviu tarpe istoriniu.

Betgi neaišku, kodėl kun. J. Prunskis ryžosi tarpininkauti pas Chicagos kardinolą gauti leidimą teikti lietuviukams sutvirtinimo sakramentą svetimtaučių bažnyčioje. Kodėl gi jis netarpininkavo, kad tokios iškilmės būtų teikiamos kurioje nors Chicagos lietuviškos parapijos bažnyčioje? Man rodos, kad čia kažkas netaip. Jei jau kardinolas davė leidimą lietuviukams sutvirtinti amerikiečių bažnyčioje, tai nėra jokios abejonės, kad jis tokį leidimą tikriausiai būtų davęs lietuvių parapijos bažnyčiai. Įdomu, ar kun. J. Prunskis kreipėsi pas kurį nors Chicagos lietuvių parapijos kleboną, prašydamas leisti vaikučius sutvirtinti lietuvių parapijos bažnyčioje lietuviškai. Jei jis to nepadarė, tai buvo didelis netaktas lietuvių klebonų atžvilgiu, be to, jo nepaisyta ne tik LB-nės rezoliucijos, bet buvo ir kleidinimas lietuviškos visuomenės, kad Chicagos lietuviškų parapijų klebonai yra priešingi vaikus sutvirtinti lietuviškai.

Be to, reporteris J.M. rašo netiesą, kad tai buvo pirmas toks įvykis, kuris, jo manymu, buvo istorinis. Betgi vysk. V. Brizgys rado reikalo Drauge reaguoti ir paskelbė, kad toks įvykis nebe pirmas. Sutvirtinimo sak-

HENRIKAS SINKEVICIUS

KRYŽIUOČIAI

(Tęsinys)

Ir čia kreipėsi į Zbyšką:
— Pasirodys ir pats... O, Viešpatie galingas! Atsimenu tave dar mažą, kai per uodegą ant kumeliuko užsirisdavai, o dabar — jau riteriukas. Iš veido tikra mergaitė, bet bernas protingas... Tokiam ne kas ir su lokiu susigrumti...
— Kas jam tas lokys, — tarė Macka. — Dar buvo jaunesnis, kaip dabar, kai jį toks fryzas bešiu padavino ir už tai Zbyšką, kuriam tas nepatiko, tuojau ūsus jam nurovė.
— Žinau, — nutraukė Zychas. — Ir todėl kovėtės paskui ir laimėjote jų turtus. Apie viską man pasakojo Povala:
Vokietukas taip smarkavo, Bet į kailį gerai gavo.
Ir pradėjo apžiūrėti Zbyšką pralinksmėjusiomis akimis, o pastarasis taip pat žiūrėjo su dideliu dėmesiu į jo ilgą kaip kartis išvaizdą, liesą, didelę nosimi veidą ir į apvalias, juoku žibančias akis.
— Na, — tarė, — su tokiu kamyņu neteks liudėti, kad tik Dievas dedei sveikatą gražintų.
— Geriau turetį linksmą kaimyną, nes su tokiu nebus ginčų, — atsakė Zychas. — O dabar paklauskite, ką jums gerai ir krikščioniško pa-

pasakosiu. Jūs jau seniai nesate buvę namuose, ir tyarkos Bogdaniece nerosite. Nesakau — ūkyje, nes abatas gerai ūkininkavo, miško plotą iškirsdino ir naujų bernų įkurdino. Bet kai jis pats tik retkarčiais tūžsuka, tai sandėlius rasite tuščius, o ir namuose vargiai kokią lovą rasite — gal tik glėbį virkščių, o ligoniui reikia patogumo. Tai žinote ką? — vykite kartu į mano ūkį. Pailsėsite kokį mėnesį ar du — ir man tai patiks, ir Jagienka per tą laiką Bogdaniečią kiek aptvarkys. Tik pasitikėkite ja ir nereikės jums galyos kvaršinti. Zbyška galės į Bogdaniečią važinėti ir ūkį prižiūrėti, o kunigą abata taip pat jums pristatysiu, todėl galėsite susitvarkyti... O jumis, Maska, mergaitė kaip savo tėvu rūpinsis — ligoje, žinot, moteriška globa už vis geriausia. Na, žiūrėkite, kad padarytumėte taip, kaip prašau.
— Žinomas daiktas, kad geras esate žmogus ir visada toks būvotė, — atsakė susijaudinęs Macka, — bet žinote, jei turiu mirti dėl to geležgalio, tai geriau sąvame šiukšlyne. Be to, esant namuose, nors ir sergančiam, bet vis dėlto galima bus ne apie vieną dalyką išsklausinėti, ne vieną prižiūrėti ir ne vieną reikalą sutvarkyti. Jei Dievas liepia iškelti aną pasaulį, tai išeities jau nebėra! Ar tavim kas geriau rūpinsis, ar ne taip gerai — vis tiek neišsisuksi. Prie nepatogumų esame karuose įpratę. Mielos ir minkštos virkščiųos tam, kas per kelierius metus ant plikos žemės miegojo. Bet už jūsų širdį jums nuoširdžiai dėkoju

ir, jei aš neatsilyginsiu, tai Dievas leis, kad Zbyška jums atsidėkotų.
Zychas, garsėjęs gerumu ir paslaugumu, pradėjo vėl prisipildomas maldauti, bet Macka užsispyrė: jei mirti, tai nors sąvame kieme! Jis kentė iščius metus be to Bogdanieco, todėl dabar, atsidūrus netoli jo, už nieką Bogdanieco neišsivadės, nors čia būtų ir paskutinė jo nakvynė. Dievas geras ir už tai, kad leido jam čia pasikapnoti.
Kumščiais nusitrynė po vokais susirinkusias ašaras, apsidairė aplink ir tarė:
— Jei jau čia Vilko iš Beržinės šilai, tai tuojau po vidurdienio pasieksim.
— Ne, ne Vilko, bet to paties abato, — pastebėjo Zychas.
Macka į tai nusijuokė ir valandėlei praėjus, tarė:
— Jei abato, tai netrukus bus ir mūsų.
— Va, tik ką apie mirtį kalbėjote, — linksmam susuko Zychas, — o dabar norite ir abata pergyventi.
— Aš jau jo nepergyvensiu, tik Zbyšką.
Tolimesnį pokalbį nutraukė miške pasigirdę rago balsai. Zychas tuojau sulaukė arklio ir pradėjo klausytis.
— Tur būt, kas nors čia medžioja, — tarė. — Palaukite.
— Gal abatas, tai būtų gera, kad dabar tuojau ir susitiktumėte,
— Bet nutilkite!

Ir kreipėsi į palydovus:
— Stok!
Visi sustojo. Ragai pasigirdo žymiai arčiau, o netrukus išgirdo ir šunų skalijimą.
— Stokite! — pakartojo Zychas. — Prie mūsų artėja.
Zbyška nušoko nuo arklio ir pradėjo šaukti:
— Duokite kilpinį! Gal žvėris į mus išbėgs. Greitai, greitai!
Pagrįbęs kilpinį iš tarno rankų, įrėmė į žemę, prispaudė pilvą, susilenkė į lanką ir abiejų rankų pirštais akimirksniu įtempė stygą ir užkabino už geležinio saugiklio. Tuo pat metu įdėjo strėlę ir šoko pirmyn į mišką.
— Žiūrėk, įtempė stygą be įtemptuvo! — sušnabdėjo Zychas, pagautas Zbyškos parodytos jėgos.
— Būta čia ko — jis kaip geležinis, — atsakė Macka.
Tuo metu ragu balsai ir šunų skalijimas dar priartėjo, ir staiga iš dėšinės miško pusės pasigirdo sunkus trepsėjimas, laužomųjų šakų ir šakelių traškėjimas, ir iš tankumynės į kelią išsiveržė kaip perkūnas senas ir barzdotas zubras, milžiniška, palenkta galva, krauju pasrūvusiomis akimis, išsiziūjęs ir baisus.
(Bys dangių)

ANTANAS PLEKŪS

LIETUVOS ATSTOVYBĖS RUMAI

(Tęsinys)

Po kelių bendrų posėdžių, buvo prieta susitarimo, kad pasitvirtinimo remto darbams vykdyti, reikalinga sudaryti bendrą šelpos komitetą paritetiniu pagrindu, po vienodą atstovų skaičių paskirtų iš ALTos ir LB. Šis komitetas įėjo specialistų ir ne specialistų. Paviršūtiniskai iš akies apžiūrėjus rūmus, buvo prieta nuomonė, kad remontui bus reikalinga apie 250,000 dol.uma. Bet už jį architektų komisija nuodugniai apžiūrėjusi pėjo išvadas, kad remontui užreikiama 80,000 dol. Kaip anksčiau užminėta, jie taip pat apskaičiavo. Iš pilnai remonto darbus užbaigti dar pridėjo 30,000 dol. ir visiems patiems reikalingiausiams remto darbams atreikiama yra reikalinga 120,000 dol. O kalbant apie 250,000 dol., galvojama apie lietuviškais motyvais baldų stiliaus baldus ir kiti, bet dr. Bačkis sakė, kad mums tų daiktų nereikia. Į šita dalis palikta atėičiai.
Inž. Gr. Lazauskas dar paminėjo labai tendencingą — šališką nuo tiesos nutolusį Algimanto Gečio straipsnį, atspausdintą 1983 m. balandžio 5 ir 6 d., "Drauge", kur padaryta priekaištų Lietuvos atstovybei ir restauravimo komitetui, to komiteto poėdžių eigoje, jis pats ten sėdėjo kaip svečias ir ne kartą nebuvo užsiminta apie jokias grupių organizacines tendencijas, apie jūsus ir mūsų. Visų komiteto narių nusistatymas buvo bendras lietuviškas reikalas. Į šį iškreiptą ir neteisningą A. Gečio straipsnį bus atitinkamai reaguota.
Lietuvos pasitvirtinimo restauravimo komiteta sudaro šie asmenys: ALTos atstovas Washingtono dr. Genys — pirmininkas ir nariai daugiausia iš Washingtono, dr. K. Jurgėla, p. Kondro-

nenė. L. Kojelis, dr. Krivickas, M. Samaitienė, M. Vaivadienė, dr. E. Armonienė. Techninė komisija sudaryta iš vietinių: inž. Izbeckas, arch. Barzdukas ir arch. Žemaitis, Teisinė komisija (ji ne oficiali): dr. E. Armonienė, dr. D. Krivickas ir dr. K. Jurgėla, visi teisininkai. Piniginio Vajaus komisija: J. Talandis, inž. Gr. Lazauskas, dr. J. Valaitis, J. Ivanauskas ir K. Leonaitienė, visi iš Chicagos.
Pabaigai, nuo savęs, dar noriu paminėti vieną keistą ir būdingą dalyką. 1975 m., tuojau po Helsinkio baigiamo akto pasirašymo, "Drauge" redaktorius b. kv.(ikly) parašė vedamajį straipsnį, kad Helsinkio akto Lietuva ir kitos Pabaltijo valstybės parduotos Sovietų S-gai už Judo grašius. O Pasaulio Lietuvių Bendruomenės tuometinis pirm. Br. Nainys, nieko nelaukęs ir nei su jokia tarptautinės teisės žinovų neišsiaiškines, višoms kraštų valdyboms išsiuntinėjo aplinkraščių, kad šios savo krašto valdžiai, dėl to akto pasirašymo pareikštų protestą. Redaktorius b. kv. net per septynius metus, labai užsispyrusiai ir neatlaidžiai, beveik kas savaitę, savo straipsniuose kartoję sovietų brežnevinę interpretaciją — aiškinimą, kad Lietuva sovietams parduota, visai nekreipdamas dėmesio nei į JAV prezidento ir kongreso užtikrinimą, kad Helsinkio akto Pabaltijo valstybės nėra sovietams pripažintos, kad tas aktas nėra taikos sutartis, o tik geros valios ir žmogaus teisių užtikrinimo deklaracija. To H. akto vykdymo patikrinimo konferencijoje, Madride, vakarų valstybės remdamosi tuo H. aktu, labai smarkiai puolė Sovietų S-gą dėl neteisėto Pabaltijo valstybių įjungimo į savo sovietinę kolonialinę imperiją. Ir

ramentas lietuviškai buvo teikiamas anksčiau, ir tai lietuvių parapijose. Vyskupo tvirtinimu, toks faktas jau įvyko praėjusiais metais Chicagoje, Marquette Parke, Šv. M. Marijos Gimimo lietuvių parapijoje.
Tad, tikrai, kyla klausimas, kaip iš viso suderinti paskelbtus LB-nės Lietuvių parapijų metus su tu lietuvių patriotų ryžtu išvesti 72 lietuviukus iš lietuviškų parapijų į amerikiečių bažnyčią? Todėl, kam gali būti dar neaišku, kodėl lietuviškų parapijų skaičius ėmė mažėti, ar ne dėl to, kad daugelyje lietuvių užgeso patriotinis jausmas lietuviškoms parapijoms ir jų bažnyčioms, kuriuos turėjo mūsų senosios kartos lietuviai? Tai pirmųjų prikišamaj liudija įvykis Lemonte. Tokie lietuviai mielai jungiasi į vietines amerikiečių parapijas ir savo vaikams sudaro sąlygas pamiršti ir kartais net išsivadėti kas lietuviška, neišskiriant savo lietuviškos kalbos, papročių ir net garbingos lietuviškos kilmės.

— Londono Christie varžytynėse parduotas per karą pasižymėjusio karvelio medalis. Tas karvelis 1942 m. iš Danijos atnešė svarbią žinią, atlikęs 480 mylių skridimą. Antrajame Pasauliniame kare britų kariuomenės specialieji karveliai tarnyba vykdė 16,554 misijas. Tikslai 1,842 karveliai grįžo. Pastebėjus karvelių vokiečiai šaudė.
— Japonijos prezidentas Nakasone griežtai paneigė Sovietų užsienio reikalų ministro Gromykos teigimą, kad JAV laiko branduolinius ginklus Japonijos teritorijoje, todėl ir Sovietų Sąjunga turi teisę turėti vidutinio nuotolio raketas Sibire. Tokijo pasitarimuose japonai reikalavo, jog Sovietai atitrauktų savo SS-20 raketas iš Sibiro.
— Britų Krašto apsaugos ministerija atmetė 1982 m. Nobelio literatūros premijos laureato G. G. Marquez kaltinimus, kad Falklando salų karo metu britų kariai prievartavo ir niekino savo priešus. Ypač kaltinami Gurkhas (Nepalio savanorių) bataliono kariai, kurie, esą, įjaustę galvas argentiniečiams.
— JAV mokslininkai tiria žmogaus skeletą, kuris 1982 m. netikėtai buvo rastas Egipte prie Nilo upės. Skeletas yra apie 70,000 metų senumo, smėlyje labai gerai išsilaikęs.

A. Svilonis

VAKARŲ VĖJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigų tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis
ir kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL 233-8553
Service 855-4506, Page 06058

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBE: AKIŲ LIGOS
1907 West 103rd Street
valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Nikrina akis. Pritaiko akinimus
ir "contact lenses".

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63RD STREET
valandos: antradienį 1-4 popiet.
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880.
Residencinioje telef.: 448-5548

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
3025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33714
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai - Pilna apdrausė.
ZEMA KAINA
Prijamam Master Charge
ir VISA kortelei.
A. SERENAS. Tel. 925-8062

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5994

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Šeštadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stoties WOPA - 1490 AM
transliuojamos iš mūsų studijos
Marquette Parko.
Vedėja - Aldona Deukus
Telef.: 778-1543
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"
KAZYS BRAZDŽIONYTIS
Programos vedėjas
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties,
banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
4 WTTIS stoties, 1110 AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

SUSIRINKIMŲ PRANESIMAI

Šv. Pranciškaus seserų rėmėjų apskrities metinis banketas su programa įvyks gegužės 1 d., 3:30 val. popiet, Saunų salėje, 2417 W. 43rd St. Komisija ir valdyba kviečia visus atsiankyti ir paremti seseris pranciškietes.
Rožė Didžgalvis, rašt.

Tailandas prašo tarptautinės pagalbos naujai atvykusiems 50,000 pabėgėlių iš Kambodijos. 170 tūkst. indokinečių Tailande, pabėgėlių stovyklose, vis dar laukia įsikūrimo galimybių kituose kraštuose.

Irakui subombardavus Irano naftos įrengimus jūroje, per pastaruosius tris mėnesius nafta užteršė 8,000 kvadratinų mylių jūros paviršiaus, naikindama gyvūniją ir sudarydama pavojų pajūrio įrengimams kaimyninėse valstybėse.

Kremlius išspausdino 100 puslapių propagandinę brošiūrą "Kaip išvengti grėsmės Europai". Tūkstančiai egzempliorių anglų, vokiečių, prancūzų, italų, ispanų ir olandų kalbomis bus platunami Vakarų Europoje.

Pensininkas, buvęs Worthingo, D. Britanijoje, prekybininkas F. Wenham savo testamentu užrašė 2,000 svarų vietinės aludės vedėjui ir patarnautojams, kurie per 50 metų kasdien jį aptarnavo alium, o paskutiniaisiais jo gyvenimo metais teikė nemokamą transportą troškuliui numalšinti.

• Neparduok kailinių, kol dar ne pavasaris.

Japonų jūrų bangos

KARINĖ TARNYBA BOLŠEVIKMETY

Nuo 1941 m. sausio mėn. vidurio pulko rajone vykdomus lauko užsiėmimus ėmė stebėti anksčiau nematytas rusų kapitonas, pavarde Zablov. Jo užimamoji vieta buvo mūsų III bataliono vado (lietuvio) padėjėjas. Vykstant tankinės ar manevrinės rikiuotės apmokymai, jis vaikščiojo tarp apmokomų karių, trumpai sustodamas ir stebėdamas kaip skyrininkai vykdo apmokymą, arba nudaugavo nuosaliai ir iš to stebėdavo visų apmokymą.

Vieną sekmadienį, atėjęs kareivis pranešė, kad visi laisvi nuo tarnybos jaunesnieji vadai vyksta į pirmojo aukšto didžiąją salę. Įėjęs į tą salę, pamaciau jos viename kampe susėdusius gal apie dvidešimt karių. Prie sienos, už stalo stovėjo kpt. Zablov. Ant sienos kabėjo viso pasaulio žemėlapis. Pristaciau kpt. Zablov ir užėmiau savo vietą.

Kpt. Zablov kalbėjo mums su sėdusiais apie jaunesniųjų vadų drausmę ir pareigas mokant jaunesnius karius. Mat, Sovietų Sąjunga, o dabar ir Lietuvos tarybų socialistinė respublika turės bendrą uždavinį, kartu su kitom sovietų respublikom, išlaisvinti pasaulį. Ir jis rodė į žemėlapi ant sienos, nubraukdamas per visą Europą ir net iki Šiaurinės Amerikos. Jis aiškino, kad visų šalių darbo žmonių klasė per revoliuciją su raudonosios armijos pagalba, išlaisvins visus nuo kapitalizmo.

Nors man nevisai buvo aišku ir nesuprantama ką jis ten aiškino, tačiau supratau, kad mes esame ruošiami būti rusų bolševikų viso pasaulio revoliucijos dalyviais. Lietuvą okupavę, jie dabar nori mus panaudoti pasauliui užkariauti.

Po sako kalbos kpt. Zablov, jei kam kas neaišku, leido klausiti klausimus. Atsistoje, ramiai paprašiau leisti paklausti. Klausk, sako man jis. "Jau kuris laikas kaip mums neleidžie sekmadieniais išeiti į miestą, kodėl?" klausiu. "O ką tu tame miestė veiksi?" klausia Zablov. "Norėčiau nueiti į bažnyčią", trumpai jam atsakau. Rusas lengvai šypteli, pažiūri į mane ir aiškina: "Matai, toks dailus karys, kaip tu, jei eitum į bažnyčią, tai mano šalyje nei viena mergaitė tavęs nenorėtų". Ir žiūrėdamas į sėdintius, kapitonas užklauso: "Ar yra ir daugiau norinčių eiti į bažnyčią?" Tuoj dar vienas atsistojo, po jo ėmė keltis ir daugiau. Didesnė pusė buvusių atsistojo.

Žiūrėdamas į mažesnę dalį sėdintį, supratau, kad tai prisi-taikėliai, o tarp jų yra ir likrų pardsidavėjų, kuriuos, tuos išdavikus, dengia, užmaskuoja pataikūnai ir bailiai, sėdėdami su jais.

Netrukus kpt. Zablov liepė išėms išsiskirstyti. Pamoka buvo baigta.

Lauko užsiėmimuose kpt. Zablov vis dažniau sustodavo prie mūsų kuopos ir pridedamas prie mūsų būrio, ilgesnį laiką sustodavo prie mano vadovaujamo skyriaus ir stebėdavo apmokymą. Toks jo nuolatinis manų vyrų ir manęs stebėjimas sukėlė man nerimą. Ką tas rusas bolševikas galvoja, mus stebėdamas? Nejaugi jis įtaria mane, dėl mano pareikštų religinių įsitikinimų?

Po kelių dienų tankinės rikiuotės užsiėmimų kpt. Zablov priėjo prie manęs ir įsakė išdėstyti skyrių plačiame lauke, šalia pulko rajono. Man buvo duotas uždavinys, išsidėstyti ant mažos aukštumėlės, vykdyti puolamųjų kautynių manevrą.

Prieš pakylant į aukštumėlę šdėsciau skyrių vilnim. Man įsakius skyrius vykdė šuolį per aukštumą ir jos kitą pusę, perėjęs kelią, griovyje užima išėties poziciją puolimui. Būdamas šalia lengvojo kulkosvaidžio tarnybos, duodu jai įsakymą su perėgimais pasiekti nurodytą ribą ir atidengti ugnį, o visiems skyriaus šauliams šautuvų ugnimi dengti perėgancią lengvojo kulkosvaidžio tarnybą. Lengvajam kulkosvaidžiui pasiekus savą naują poziciją ir šaudant, sakau šauliams iš vilnies sparų, po vieną, su perėgimais išsidėstyti ant kulkosvaidžio linijos.

Taip visam skyriui bemanėvruojant, kpt. Zablov įsakė baigti ir grįžti į rajoną tankinės rikiuotės mokymui tęsti. Visus mus grįžtančius jis praėdo pro save, kiekvieną apžvelgdamas.

(Bus daugiau)
(iš Kario)

• Arthritis yra vienas iš seniausių chroniškų ligų žmonijos istorijoje.

A. A.

JOHN F. KIMBARK

Ilgus metus buvo Cicero Tarybos narys.

Gyvenęs Cicero, Ill., 84 metus.

Mirė 1983 m. balandžio 22 d., 11 val. vak., sulaukęs 86 metų amžiaus, Gimęs, Chicago, Illinois.

Paliko našlę: žmona Tyra E., duktė Marlene Luhrsen, jos vyras Paul, sūnus John C. Kimbark, jo žmona Sally, anūka: — Kim Kvelland, Michael Perkins, Dane, Tyra ir Kris Luhrsen, Heidi Gagnon, Henke, Kirsten ir Jonnie Lynn Kimbark, trys proanūkai, sesuo Millie Spencer, brolis George Kimbark ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Velionis buvo tėvas mirusios Jacqueline Perkins-Aeschliman.

Buvo Republican Committeeman ir narys Republican Central Committee. Priklausė Susivienijimui Lietuvių Amerikoje ir Red Rose klubui.

Kūnas buvo pašarvotas Cermak's Home for Funerals, 5841 W. Cermak Road, Cicero, Ill.

Ausvekinimas įvyko pirmadienį, 3 val. p.p., koplyčioje. Buvo palaidotas McNaughton Cemetery, McNaughton, Wisconsin.

Našlė: lieka:

Žmona, duktė, sūnus, anūka, proanūka, sesuo, brolis.

Laidotuvių direktorius Anton J. Ruska. Tel. 652-0243

PADĖKA

1983 metais sausio 22 dieną Bostone mirė mūsų brangi sesuo

A. † A.

LAIMA BOBELYTE JASAITIS

Nuoširdžiai dėkojame visiems draugams ir organizacijoms, pareiškusioms mums užuojautą spaudoje ar asmeniškai šio skausmo metu.

Nušiūdę broliai KAZYS ir JURGIS su šeimomis.

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis 1729 S. Halsted St.
FD. LE. Chicago, IL 60608
(312) 226-1344 24 Hour Service

EUDEIKIS

GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 - 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue

Cicero, Ill. 60650

Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO ŠERMENTINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstes automobiliams pastatyti

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS

LACKAWICZ

Laidotuvių Direktorai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių Direktorai

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

TAUTOS FONDO NARIAMS

Chicago Komiteto ribose gyvenantiems T.F. nariams pranešame, kad įgaliojimus "Proxy" atstovauti metiniame narių suvažiavime reikia skubiai prisijusti Komiteto išd. Pranai Povilaičiui adresu: 9050 Troy Ave., Evergreen Park, IL 60642.

Nepamirškite įgaliojimų pasirašyti.

Komiteto Valdyba

IGNAS PETRAUSKAS

DAR APIE GUDIJOS LIETUVIUS

Kviklys Draugo vedamajame plačiai aptaria Gudijos lietuvių pagalbos šauksmą, ir kas iš tikrųjų turi rūpintis Gudijos lietuvių reikalais. Kvilyks, žinoma, su pažeminimo intencija tuoj užsimena veiksmus. Tik jis užmiršo, kad veiksmams įkurti politinei veiklai. O kultūriniai veiksmai ne tik, kad L. Fondas neduoda pinigų, bet dar ir Bendruomenė pasiglemžia dalį jų, skirtų laisvinimo reikalams.

Jis siūlo ir Vilniaus krašto lietuvių sąjungai rūpintis Gudijos lietuvių kultūriniais reikalais. Man atrodo, kad ir čia jis prašovė pro šalį. Vilniaus krašto lietuvių sąjunga tam tikslui irgi negauna jokių pinigų. Ji padarė viską, ką galėjo padaryti savo jėgomis. Ji išleido didelį mokslinį veikalą apie Vilniaus kraštą ir ten gyvenančius lietuvius. Be to, šis klausimas nėra tik Vilniaus krašto lietuvių reikalas.

Kodėl Kvilyks, nuolat garbinamas Liet. B-nės politinė veikla, nenori prisiminti, kad šis darbas priklauso Bendruomenėi? Bendruomenė tam ir įkurta, kad rūpintųsi pasaulio lietuvių lietuviybės išlaikymu ir jų kultūriniais reikalais. Juk Liet. B-nė, o ne Vilniaus krašto lietuvių sąjunga gauna Lietuvių Fondo paramą kultūros ir lietuviybės išlaikymo reikalams. Ir kaip galima, kad Bendruomenės vadai taip veržiasi į politinę veiklą, o nesirūpina tais darbais, kuriems ji buvo įsteigta.

Įdomu, kad Kvilyks, taip plačiai nagrinėdamas Gudijos lietuvių reikalus, visai neužsimena

apie g.n. Petronio paruoštus Vilniuje "lietuvių kalbos" kursus. Juk tai irgi vienas iš faktorių lietuvių, ypač lietuvių kalbai plėsti jaunimo tarpe. Jeigu gen. Petroniui taip rūpėjo išsilavinimo lietuvių jaunimą išmokyti lietuvių kalbos, tai pirmąsias jis turėjo pakviesti Gudijos lietuvių jaunimą. Matome, kad Gudijos lietuvių jaunimas tų kursų labiau buvo reikalingas, negu kas nors kitas. Ir tas jaunimas buvo čia pat, kaimynystėje. Bet gen. Petronis taip buvo įsimylėjęs laisvuose kraštuose gyvenantį jaunimą, kad savo kaimynystėje daug blogesnių lietuvių reikalų padėtyje esanti Gudijos jaunimą visai pamiršo.

O tie gen. Petrovicio organizuojami "lietuvių kalbos" kursai daug kartų Draugo puslapiuose, įvairių redaktorių, buvo propaguojami ir išsilavinimo jaunimui buvo rekomenduojama, siūloma tais kursais pasinaudoti. Aš maniau ir manau, kad tie kursai buvo ruošiami tam, kad mūsų jaunimą gerai nuteikti komunistinei doktrinai, parodyti, kad okupantas nėra toks blogas, kaip jiems, jaunimui, jų tėvai aiškina, parodyti jiems, kokia pažanga tėvynėje padaryta per tuos 40-okupacijos metų, ir kad okupuotos Lietuvos lietuviai yra užlenkinti ir dėkingi rusams už "laisvinimą".

Argi mūsų kursantai tuo nesusižavėjo? Neteko skaityti jų kritiškų vasisakymų spaudoje. Vadų dukros net pasidžiaugė, kad jos katalikų tikėjime buvo susilpnintos. Turbūt, gen. Pet-

ronio lektoriatas geriau išaiškino reikšmę šūkio "Viską atnaujinti Kristuje" ir įrodė, kad katalikų bažnyčia turi visas laisves ir partijos paramą. Aš esu tikras, kad tokiais argumentais Gudijos jaunimo g.n. Petronis nebūtų sužavėjęs. Todėl jis jų ir nekvietė.

Dėl tų kursų uždarymo red. M.Dr. verkė Draugo puslapiuose. Galima manyti, kad kada jie paruošė reikalingą kadru kieki, tai tuos kursus ir uždarė.

Taip, tie kursai jau praeityje, bet jie paliko daug skaudžių žaizdų išsilavinimo lietuvių gyvenime.

TRUMPAI

Sekantieji skaitytojai lankėsi Naujienose, užmokėjo prenumeratą metams ir įteikė Naujienų paramai: Juozas Lapinskas, iš Brighton Parko — \$10, ir Stasys Kuzmarskis, iš Brighton Parko — \$5.

Dėkojame abiem už mūsų apilankymą ir paramą.

Marquette Parko Liet. Namų Savininkų Organizacija, per pirmininką Zigmą Mikužį, įteikė \$25 Naujienoms paremti. Dėkui.

Jonas Janulaitis, iš Fenville, Mich., pratęsė prenumeratą viceneriems metams ir pridėjo \$60 Naujienų paramai.

Ačiū už nuolatinę paramą.

Felicija Modestavičienė, iš Marquette Parko, rašo: "Siunčiu \$10 money order — \$5 už kalendorių ir \$5 auka laikraščio paramai. Linkiu sėkmės ir viso geriausio".

Sirdingai dėkojame už nuolatinę paramą.

Pakeisdami adresus, sekantieji skaitytojai finansiniai paremė Naujienas:

\$10 — Zigmą Duseika, iš Brighton Parko;

po \$5 — Leokadija Ceseikas, iš Toronto, Ont., ir Antanas Suvilla, iš Allegan, Mich. Dėkui visiems.

Sekantieji atsiuntė aukas kalendariaus išlaidoms sumažinti: Jonas Girdžiūnas, iš Union Pier, Mich. — \$10, V. Radaukas, iš Walsingham, Ont. — \$7.50 (U.S.), Agnes Utakis, iš Houston, Texas — \$3 bei \$3 Naujienoms paremti, Vladas Vaitiekūnas, iš St. Petersburg Beach, Fla. — \$4, ir Kostas Širvinis, iš Cleveland, Ohio — \$2. Ačiū visiems.

SEPTINTASIS DIEVO ĮSAKYMAS

Jėzus tarė: "Jūs girdėjote, kad pasakyta: 'Ne svetimoterauk'. Bet aš sakau jums: kiekvienas, kuris pažvelgia į moterį, kad jos užsižeistų, jau svetimoterau su ja savo širdyje" (Mato, 5:27).

Maloniai kviečiame pasiklausti šios radijo programos šiandien 8:45 val. vakare banga 1450 AM per "Lietuvos Aidus".

Sekinadienį 9 val. ryto radijo banga 1490 AM per Sophie Barcus radiją įsigirsite "Trumpą laiką ar ant visados".

LIEUVIAI, kurie klausotės "Gerosios Naujienos Lietuvos" Chicago priemiesčiuose, malonėkite parašyti mums, ar

gerai pas jus girdisi mūsų radijo programa antradieniais vakare (ar iš viso nesigirdi?) ir sekandieniais ryte? Atsiekdami už šią žinutę, pareikalavusiam, dovanai prisijusime Naująjį Testamentą su Psalmėmis lietuvių kalba. Prašome rašyti šiuo adresu: Lithuanian Ministries, P.O. Box 321, Oak Lawn, Ill. 60454.

D. Britanijos bankai nori, kad iš apyvartos būtų išimta maža vertės turinti pusės peno moneta, kuri apsunkena sąskaitybės darbu. Pavyzdžiui, suskaičiuoti 20 svarų vertės puspenių krūva, bankui kainuoja apie 7 svarus. O tu puspenių apyvartoje yra 2.536 milijardai.

KRAUČELIŲ VARDŲ LIETUVIŲ MONTESSORI VAIKIŲ NAMELIŲ APŽIURĖJIMAS

JAU ATSPAUSDINTA
J. KLAUSEIKIO KNYGA
BRONIO RAILOS NUSIBASTYMAI
102 pusl. Minkšti viršeliai. Fotografijos.
Kaina — \$3, persiuntimas paštu — \$1.
KNYGĄ ISLEIDO CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJA.
Knygą galima gauti Naujienose ir pas K. Janutą, arba rašant tokiu adresu:
Mr. K. Januta,
2818 Avenal St., Los Angeles, CA 90039

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI
Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.
Dr. A. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 pusl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoračio jaunas dienas b. susirūpinimą \$8.00
Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00
Dr. A. J. Gussen — AUKŠTŲ KULTŪRA — ŽIAURŪS ŽMONĖS. Kelionės po Europą įspūdingai. Tik \$2.00
Galima taip pat užsakyti paštu, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėjant \$1 persiuntimo išlaidoms.
NAUJIENOS,
1709 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60642

REAL ESTATE
Kam, Zėmė — Pardevimui REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zėmė — Pardevimui REAL ESTATE FOR SALE
PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS.
DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
NOTARIATAS • VERTIMAL
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6529 So. Kedzie Ave. — 778-2235

KAM MOKETI NUOMA?
GERIAU SKOLA.
Gražus mūrinis, 5 kamb., 2 mieg. Rūsys ir aukšta pastogė. Garažas. 30 pėdų sklypas. 71-ma ir Francisco, Nebrangus.
2 butų medinis — 5 ir 4 kamb. Didelė pastogė. Garažas. Arti mokyklų. Brighton Parke. \$35 000. Malas įmokejimas, savininko paskola.
SIMAITIS REALTY
INSURANCE — INCOME TAX
2951 W. 63rd St.
Tel.: 436-7878

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių
\$250.00 TO \$500.00 WEEKLY PAYCHECKS
(fully guaranteed)
working part or full time at home. Weekly paychecks mailed directly to you from Home Office every Wednesday. Start immediately. No experience necessary. National company. Do your work right in the comfort and security of your own home. Details and application mailed. Send your name and address to: AMFICO, Hiring Dept. 77, 1040 Lone Star Dr., New Braunfels, TX. 78130.

A. TVERAS
Leikrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 West 69th Street
Tel. Republic 7-1941

"LIUCIJA"
Mikė šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta.
Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5.
Gauinama "Naujienose" ir pas auterių: 6729 So. Campbell Ave. Chicago, IL 60629.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI
Tuo reikain jums gali daug padėti teisininko PRANO ŠULO paruošta, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta, "Sūduvos" šleista knyga su legališkomis ormomis.
Knyga su fornomis gauna. na Naujienų administracijoje.
• Prie gero kėsnio, reikia ir gero gurkšnio.
Žemiočių patarlė

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
Darbo valandos: Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Seštadieniais pagal susitarimą.
Tel. 776-5162
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

ADVOKATU DRAUGIJA
V. BYLAITIS
ir V. BRIZGYS
Darbo valandos:
Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet.
Seštadieniais pagal susitarimą.
6606 S. Kedzie Ave.
Chicago, Ill. 60629
Tel.: 778-8000

PATS SKAITYTI IR DAR KITI PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

Aleksas Ambrose,
CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJS
autorius,
paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausią Chicago lietuvių istoriją (1869 — 1959 metai).
664 psl., vardynas.
Minkšti viršeliai. Kaina \$15.
Persiuntimas — \$1.
1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija

Naujai pasirodžiusi
DR. ANTANO RUKŠOS
619 puslapių, kietų viršelių knyga
KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS
Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia
Vardynas ir trumpa angliška santrauka
KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1)
Siųsti čekį:
Naujienos, 1739 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608